


Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
проректор з науково-педагогічної
роботи та післядипломної освіти

 **Олександр НАЗАРЧУК**

“12” січня 2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

**ОК 50 «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху
(2 курс)»**

підготовки перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань I «Охорона здоров'я і соціальне забезпечення»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності I7 «Терапія та реабілітація»
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації: I7.02 Ерготерапія

факультет: медичний факультет №2
(назва факультету)

Робоча програма з освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації «бакалавр з фізичної терапії», професійної кваліфікації «асистент фізичного терапевта».

«09» січня 2026 року - 21 с.

доцент ЗВО Олександра ГОРОДЕЦЬКА, завідувач кафедри фізичної та реабілітаційної медицини, к.мед.н., доц. ЗВО Ростислав КРАВЕЦЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації

Протокол від «09»січня 2026 року № 1

Завідувач кафедри
Спортивної медицини, фізичного
виховання та реабілітації

д. б. н., професор ЗВО



(Лариса САРАФИНЮК)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«09» січня 2026 року

Схвалено методичною радою терапевтичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «09» січня 2026 року № 1

«09» січня 2026 року



(підпис)

Микола СТАНІСЛАВЧУК

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху» 2 курс складена відповідно до ОПП «Ерготерапія» (2025 р.) першого (бакалаврського) рівня освіти

галузі знань І «Охорона здоров'я і соціальне забезпечення»

спеціальності І7 «Терапія та реабілітація»

спеціалізації І7.02 «Ерготерапія»

освітньої програми «Ерготерапія»

відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» галузі знань 22 Охорона здоров'я для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, введеного в дію наказом МОН №1541 від 29.10.2024 р.

Анотація навчальної дисципліни

Програма освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань І «Охорона здоров'я і соціальне забезпечення» спеціальності І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації І7.02 Ерготерапія.

«Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» є *обов'язковим* компонентом освітньо-професійної програми І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації І7.01 «Ерготерапія», циклу *професійної* підготовки бакалавра з ерготерапії, розрахована на 8 кредитів, які здобувачі освіти засвоюють на другому році навчання.

Основною метою програми є формування знань і практичних навичок з освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)», яка є ключовою для опанування дисциплін професійного спрямування.

Програма реалізується в межах галузі знань «Охорона здоров'я і соціальне забезпечення» та спрямована на підготовку фахівців, здатних ефективно адаптувати до нових умов осіб з порушеннями здоров'я, забезпечувати їх фізичну, психоемоційну та соціальну адаптацію. Особлива увага приділяється формуванню клінічного мислення, застосуванню стратегії компенсації, підвищенню рівня активності й участі клієнтів, а також забезпеченню їх інтеграції в суспільство.

Програма дає уявлення здобувачам про сферу їх практичної діяльності, зокрема про загально ознайомчу практику за профілем майбутньої професії. Практика – важливий освітній компонент в професійній підготовці фахівців з ерготерапії, яка сприяє розвитку професійної майстерності та професійної кваліфікації майбутнього ерготерапевта.

Робоча програма складена на основі: освітньо-професійної програми «*Ерготерапія*» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Бакалавр з ерготерапії», галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності І7 «Терапія та реабілітація», спеціалізації І7.02 «Ерготерапія» у ВНМУ ім. М.І.Пирогова, (Вінниця - 2025), навчального плану на 2025-2028 н.р. підготовки здобувачів першого рівня (бакалаврської вищої освіти) строком навчання 2р. 10 міс. і навчального плану на 2025-2029 н.р. строком навчання 3р. 10 міс. з спеціальності І7.01 «Ерготерапії».

положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

Положення про виробничу практику ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

1. Опис навчальної дисципліни

Програма освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, є важливою складовою навчального процесу, оскільки базується на отриманих в межах освітньої програми «Ерготерапія» теоретичних знань та практичних навичок та допомагає трансформувати їх у професійне вміння на робочому місці.

Базами практики можуть бути клінічні бази, затверджені у встановленому порядку та які можуть забезпечити виконання програми практики. Протягом проходження виробничої практики вся діяльність здобувача вищої освіти підлягає контролю з боку керівників виробничої практики від кафедри та від бази практики.

Результати проходження виробничої практики оформляються шляхом заповнення відповідної документації: щоденника виробничої практики та звіту про виконання програмних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння освітньої компоненти здійснюється по її завершенню у формі підсумкового контролю (диференційний залік) згідно навчального плану для спеціальності І7 «Терапія та реабілітація», спеціалізації «І7.01 Ерготерапія».

Предмет вивчення освітньої компоненти:

Освітня компонента «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» охоплює сучасні методи обстеження, інструменти функціонального оцінювання, втручання які використовуються в ерготерапії для роботи з особами з порушеннями ОРА. Вивчення компонент передбачає опанування підходів до науково обґрунтованого заняттєвої активності в межах комплексного лікування, профілактики ускладнень і загострень, а також реабілітації із фокусом на відновлення ОРА.

Студенти отримують знання з теоретичних і методологічних основ ерготерапії, засвоюють принципи реабілітаційного планування, участі у міждисциплінарній реабілітаційній команді та елементів клінічного мислення, необхідного для ухвалення обґрунтованих терапевтичних рішень.

Міждисциплінарні зв'язки:

Освітня компонента ґрунтується на знаннях з анатомії людини з основами морфології, фізіології людини з фізіологією рухової активності, травматології та ортопедії, які забезпечують розуміння структури ОРА та функцій. Компонента тісно інтегрується з подальшими дисциплінами, зокрема з клінічним реабілітаційним менеджментом в гострому та післягострому періодах реабілітації, заняттєвою активністю та участю, ерготерапевтичні методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату та іншими предметами професійної підготовки.

Це забезпечує цілісність професійної підготовки, формує здатність застосовувати здобуті знання на практиці та розвивати професійні компетентності, необхідні для ефективної реабілітаційної діяльності у майбутній клінічній практиці.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета освітньої компоненти - сформувати у майбутнього фахівця у галузі охорони здоров'я знання з організації науково-практичної діяльності за профілем майбутньої професії.

2.2. Основними завданнями освітньої компоненти «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях системи опору та руху (2 курс)» є:

- познайомитись з особливостями проведення загальної практики за профілем майбутньої професії;
- засвоєння здобувачами базових принципів та місця ерготерапії у системі лікувальних та реабілітаційних заходів;
- засвоєння загальних та окремих показань та протипоказань для застосування фізичної терапії хворих а також періодів застосування окремих ерготерапевтичних методів;
- отримання поняття про індивідуальну програму реабілітації та правила її складання;
- оволодіння методами спілкування з хворими та визначення основних напрямків ерготерапії.

1. Обстеження та клінічне мислення

- 1.1. Проведення комплексного фізикального обстеження пацієнта з урахуванням обмежень.
- 1.2. Аналіз результатів обстеження та формулювання клінічно обґрунтованих висновків.
- 1.3. Визначення прогнозу щодо відновлення функцій та формування реабілітаційного плану.

2. Реабілітаційне втручання

- 2.1. Розробка та впровадження індивідуалізованої програми ерготерапії.
- 2.2. Моніторинг динаміки, аналіз ефективності втручання та внесення коректив до плану реабілітації.
- 2.3. Надання рекомендацій щодо підтримки функціонального стану та профілактики загострень.

3. Комунікація та міжпрофесійна взаємодія

- 3.1. Консультування пацієнта в межах професійної компетенції; скерування до інших фахівців у разі потреби.
- 3.2. Співпраця з членами міждисциплінарної команди для досягнення оптимальних результатів реабілітації.

4. Соціальна інтеграція та якість життя

- 4.1. Сприяння адаптації пацієнта до повсякденного життя та професійної діяльності.
- 4.2. Підтримка процесу повернення до трудової активності, з урахуванням можливостей та обмежень пацієнта.

2.3. Компетентності та результати навчання.

Згідно ОПП “Ерготерапія” дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

- *Інтегральні (ІК)*: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром’язовоскелетних, кардіо-респіраторних та інших функцій організму.

- *Загальні компетентності (ЗК)*:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Здатність застосовувати теоретичні знання з ерготерапії та науки про заняттєву активність щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, їх взаємозв'язку із здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.

СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь.

СК 04. Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.

СК 05. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння науково-обґрунтованих підходів та методів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованої програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта.

СК 06. Здатність виконувати елементи оцінювання, налаштування та навчання користувачу допоміжними засобами реабілітації під супервізією ерготерапевта для покращення функціональної мобільності, пересування у громаді та покращення заняттєвої участі.

СК 08. Здатність демонструвати знання та розуміння наукового процесу і принципів написання наукових робіт, бути активним споживачем наукових досліджень для застосування їхніх результатів у практичній діяльності.

СК 11. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, дотримуватися етичних стандартів та цінностей ерготерапії.

СК 12. Здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їхніх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 13. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей.

СК 14. Здатність визначати сфери та стратегії для розвитку і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку.

Результати навчання освітньої компоненти:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання:

РН 01. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

РН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для безпечної та ефективно професійної практики.

РН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

РН 05. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.

РН 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

РН 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

РН 08. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

РН 09. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

РН 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.

РН 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.

PH 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

PH 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення **освітньої компоненти:**

знати:

Теоретичні основи реабілітації та ерготерапії:

1. Анатомію та фізіологію ОРА

- Основні нозології ОРА: переломи, артрити, артрози, травми хребта, ампутації, контрактури
- Патолофізіологію болю, запалення, обмеження рухливості суглобів
- Особливості перебігу гострого, підгострого та хронічного періодів
- Специфіку бойових травм та поєднаних ушкоджень (актуально для України)

2. Основні методи функціонального та реабілітаційного обстеження;

- Принципи гоніометрії — норми амплітуди рухів у суглобах
- Основи мануального м'язового тестування (ММТ / шкала Ловетта)
- Оцінку болю: ВАШ, NRS, VPI
- Шкали функціональної оцінки: DASH, COPM, FIM, Індекс Бартела
- Принципи заняттєвого профілю та аналізу повсякденної діяльності (ADL/IADL)

3. Засоби та методи втручання:

- Принципи ортезування верхньої та нижньої кінцівки
- Основи кінезіотейпування та десенсибілізації
- Принципи адаптації повсякденної діяльності та середовища
- Показання та протипоказання до різних видів фізичного навантаження
- Принципи енергозбереження та захисту суглобів
- Допоміжні технології та адаптивне обладнання для ОРА

4. Принципи підбору, дозування та індивідуалізації фізичних навантажень у реабілітаційному процесі.

вміти:

1. Застосовувати методики комплексного реабілітаційного обстеження, зокрема:

- Провести гоніометрію основних суглобів верхньої та нижньої кінцівки
- Оцінити м'язову силу за шкалою ММТ
- Оцінити больовий синдром за ВАШ / NRS
- Провести скринінг ADL та визначити обмеження участі
- Заповнити COPM разом із клієнтом
- Спостерігати за поставою та компенсаторними патернами руху

2. Планувати та проводити втручання:

- Сформулювати ерготерапевтичні цілі за принципом SMART
- Скласти план втручання з урахуванням етапу реабілітації
- Обрати пріоритетні окупації для роботи разом із клієнтом
- Обґрунтувати вибір методів втручання
- Навчити клієнта технікам захисту суглобів у побуті
- Навчити принципам енергозбереження при виконанні ADL
- Підібрати та навчити використанню адаптивного обладнання (захвати, ортопедичні пристрої, поручні)
- Провести адаптацію завдання або середовища
- Застосувати елементи терапевтичного використання occupation як засобу
- Навчити вправам для підтримки функції кисті та дрібної моторики
- Розпізнати основні типи ортезів для верхньої кінцівки
- Перевірити правильність підгонки готового ортеза
- Навчити клієнта правилам носіння та догляду за ортезом

- Заповнити форму первинної оцінки
- Написати короткий реабілітаційний звіт у форматі SOAP або DAP
- Відобразити динаміку стану клієнта між оцінками
- Сформулювати рекомендації для команди та родини

3 Виконання вимог та правил.:

- Дотримуватись клієнтоцентрованого підходу у взаємодії
- Працювати в мультидисциплінарній команді (фізичний терапевт, лікар, психолог)
- Чітко пояснювати клієнту мету та хід втручання
- Адаптувати комунікацію до стану та потреб клієнта
- Рефлексувати власну практику та визначати зони розвитку

3. Інформаційний обсяг освітньої компоненти

На вивчення навчальної дисципліни другого року навчання відводиться 240 годин, 8,0 кредитів ЄКТС; тривалість виробничої практики – 4 тижні.

Опис навчального плану з освітньої компоненти

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/кредитів ЄКТС	Аудиторних	СРС		
		Практична підготовка			
Клінічна ознайомча практика з ерготерапії	240 годин / 8,0 кредитів	90		II	ПК — диференційний залік
Модуль 1 Клінічна практика Спостереження та базова оцінка в ерготерапії	120 годин / 4,0 кредита	45	45	II	ПК — диференційний залік
Модуль 2 Клінічна практика з реабілітаційного втручання при порушеннях опорно-рухового апарату	120 годин / 4,0 кредита	45	45	II	ПК — диференційний залік

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження для денної форми навчання становить 50%, СРС – 50%.

Модуль 1. «Базова оцінка в ерготерапії»

Практична навичка №1. Аналіз людини як «занятої істоти»: розуміння взаємозв'язку між здоров'ям та участю у заняттях, аналіз типового розвитку та виконання людиною повсякденних дій.

Практична навичка №2. Проведення клієнтоорієнтованого інтерв'ю: збір даних для формування заняттєвого профілю клієнта (історія занять, інтереси, цінності та потреби).

Практична навичка №3. Використання інструментів виявлення пріоритетів клієнта: опанування базових елементів Канадського інструмента оцінки виконання занять (COPM) для спільного встановлення цілей реабілітації.

Практична навичка №4. Здійснення заняттєвого аналізу: статичне та динамічне спостереження

за тим, як клієнт виконує конкретні завдання (наприклад, одягання чи приготування їжі), та ідентифікація бар'єрів.

Практична навичка №5. Оцінювання виконавчих навичок (рухових та процесуальних): аналіз того, як клієнт маніпулює предметами, утримує рівновагу під час дій та планує послідовність кроків у занятті.

Практична навичка №6. Оцінювання факторів клієнта (функцій організму) через призму заняття: вимірювання амплітуди рухів та м'язової сили виключно для розуміння їхнього впливу на здатність виконувати значущу діяльність.

Практична навичка №7. Вимірювання інтенсивності болю та аналіз його впливу на активність: використання візуальної аналогової шкали (ВАШ) для оцінки того, як біль обмежує щоденну участь клієнта.

Практична навичка №8. Оцінювання контекстів та середовища: ідентифікація фізичних, соціальних та архітектурних бар'єрів у приміщенні (лікарня/дім), що перешкоджають незалежності.

Практична навичка №9. Оцінювання рівня функціональної незалежності: застосування стандартизованих інструментів оцінки базової активності повсякденного життя (ADL), таких як Індекс Бартел або шкала FIM.

Практична навичка №10. Проведення скринінгу навичок переміщення та мобільності в громаді: використання тестів для оцінки безпеки пересування у контексті виконання соціальних ролей.

Практична навичка №11. Аналіз виконавчих моделей: документування звичок, ролей та щоденних рутин клієнта, які сприяють або заважають відновленню.

Практична навичка №12. Підбір асистивних технологій та адаптивного обладнання: ознайомлення клієнта з допоміжними засобами для самообслуговування (приспособлення для їжі, одягання) та засобами пересування.

Практична навичка №13. Застосування стратегії модифікації занять: адаптація способу виконання дії (наприклад, використання однієї руки) або зміна характеристик предметів.

Практична навичка №14. Проведення діяльності в межах компетенції асистента під супервізією: вчасне та професійне документування результатів спостережень у протоколах ерготерапевтичного обстеження.

15. Диференційований залік.

Модуль 2. «Клінічна практика з реабілітаційного менеджменту при порушеннях опорно-рухового апарату»

Практична навичка №1. Оцінювання та планування ерготерапевтичного втручання при щелепно-лицьових травмах: фокус на функціях ковтання, прийому їжі (feeding) та менеджменті спілкування.

Практична навичка №2. Здійснення ерготерапії осіб з переломами ключиці та лопатки: навчання безпечному виконанню активності повсякденного життя (ADL), зокрема одягання та гігієні, в умовах обмеження рухів.

Практична навичка №3. Адаптація занять та модифікація способів виконання дій при переломах верхнього плечового поясу та плеча: застосування стратегій компенсації для збереження незалежності у побуті та продуктивній діяльності.

Практична навичка №4. Застосування методів ерготерапії при травмах плечового та ліктьового суглобів: відновлення виконавчих навичок маніпулювання предметами та переміщення об'єктів, необхідних для виконання значущих занять.

Практична навичка №5. Організація безпечного пересування та мобільності в громаді при ушкодженнях нижніх кінцівок (переломи кісток, менісків): підбір та навчання використанню асистивних технологій (крісла колісні, ходунці).

Практична навичка №6. Терапевтичне використання занять при переломах кісток зап'ястка та пальців: відновлення дрібної моторики через значущу діяльність та виготовлення індивідуальних ортезів для функціонального залучення кисті.

Практична навичка №7. Облаштування доступного середовища та адаптація занять для осіб при переломах хребта: використання принципів універсального дизайну та допоміжних засобів для відновлення заняттєвої участі.

Практична навичка №8. Навчання клієнтів із артритом та ревматоїдним артритом принципам збереження енергії та захисту суглобів під час виконання щоденних рутин.

Практична навичка №9. Аналіз та адаптація інструментальної активності (IADL) при травмах колінного та гомілковостопного суглобів: фокус на безпечному виконанні домашніх справ, закупів та участі у житті громади.

Практична навичка №10. Застосування ергономічних стратегій та корекція виконавчих моделей при остеохондрозі: модифікація робочого місця та рутин відпочинку для зменшення впливу болю на заняттєву активність.

Практична навичка №11. Аналіз та корекція факторів середовища та виконавчих моделей при порушеннях постави: фокус на ергономіці навчальної та ігрової діяльності у дітей.

Практична навичка №12. Адаптація навчального простору та засобів навчання для осіб зі сколіозом: забезпечення максимального залучення до освітнього процесу та соціальної участі.

Практична навичка №13. Використання ігрової діяльності та методів правильного позиціонування при дисплазії кульшового суглоба: стимуляція вікового розвитку дитини в природному контексті.

Практична навичка №14. Навчання батьків та опікунів методам підтримки незалежності та адаптації побуту при клишоногості: підбір допоміжних засобів та модифікація щоденних занять дитини.

Практична навичка №15. Диференційований залік.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (ДФН)		
	усього	У тому числі	
		Практ. підготовка	СРС
1	2	3	4
Модуль 1 «Базова оцінка в ерготерапії»			
Практична навичка №1. Аналіз людини як «заняттєвої істоти»: розуміння взаємозв'язку між здоров'ям та участю у заняттях, аналіз типового розвитку та виконання людиною повсякденних дій.	6	3	3
Практична навичка №2. Проведення клієнтоорієнтованого інтерв'ю: збір даних для формування заняттєвого профілю клієнта (історія занять, інтереси, цінності та потреби).	6	3	3
Використання інструментів виявлення пріоритетів клієнта: опанування базових елементів Канадського інструмента оцінки виконання занять (COPM) для спільного встановлення цілей реабілітації.	6	3	3
Практична навичка №4. Здійснення заняттєвого аналізу: статичне та динамічне спостереження за тим, як клієнт виконує конкретні завдання (наприклад, одягання чи приготування їжі), та ідентифікація бар'єрів.	6	3	3
Практична навичка №5. Оцінювання виконавчих навичок (рухових та процесуальних): аналіз того, як клієнт маніпулює предметами, утримує рівновагу під час дій та планує послідовність кроків у занятті.	8	4	4
Практична навичка №6. Оцінювання факторів клієнта (функцій організму) через призму заняття: вимірювання амплітуди рухів та м'язової сили виключно для розуміння їхнього впливу на здатність виконувати значущу діяльність.	6	3	3

Практична навичка №7. Вимірювання інтенсивності болю та аналіз його впливу на активність: використання візуальної аналогової шкали (ВАШ) для оцінки того, як біль обмежує щоденну участь клієнта.	6	3	3
Практична навичка №8. Оцінювання контекстів та середовища: ідентифікація фізичних, соціальних та архітектурних бар'єрів у приміщенні (лікарня/дім), що перешкоджають незалежності.	6	3	3
Практична навичка №9. Оцінювання рівня функціональної незалежності: застосування стандартизованих інструментів оцінки базової активності повсякденного життя (ADL), таких як Індекс Бартел або шкала FIM.	8	4	4
Практична навичка №10. Проведення скринінгу навичок переміщення та мобільності в громаді: використання тестів для оцінки безпеки пересування у контексті виконання соціальних ролей.	6	3	3
Практична навичка №11. Аналіз виконавчих моделей: документування звичок, ролей та щоденних рутин клієнта, які сприяють або заважають відновленню.	6	3	3
Практична навичка №12. Підбір асистивних технологій та адаптивного обладнання: ознайомлення клієнта з допоміжними засобами для самообслуговування (пристосування для їжі, одягання) та засобами пересування.	6	3	3
Практична навичка №13. Застосування стратегії модифікації занять: адаптація способу виконання дії (наприклад, використання однієї руки) або зміна характеристик предметів.	6	3	3
Практична навичка №14. Провадження діяльності в межах компетенції асистента під супервізією: вчасне та професійне документування результатів спостережень у протоколах ерготерапевтичного обстеження.	6	3	4
Диференційний залік.	2	2	0
Усього годин за модуль 1	90	45	45
Модуль 2 «Клінічна практика з реабілітаційного менеджменту при порушеннях опорно-рухового апарату»			
Практична навичка №1. Оцінювання та планування ерготерапевтичного втручання при щелепно-лицьових травмах: фокус на функціях ковтання, прийому їжі (feeding) та менеджменті спілкування.	6	3	3
Практична навичка №2. Здійснення ерготерапії осіб з переломами ключиці та лопатки: навчання безпечному виконанню активності повсякденного життя (ADL), зокрема одяганню та гігієні, в умовах обмеження рухів.	6	3	3
Практична навичка №3. Адаптація занять та модифікація способів виконання дій при переломах верхнього плечового поясу та плеча: застосування стратегій компенсації для збереження незалежності у побуті та продуктивній діяльності.	6	3	3
Практична навичка №4. Застосування методів ерготерапії при травмах плечового та ліктьового суглобів: відновлення виконавчих навичок маніпулювання предметами та переміщення об'єктів, необхідних для виконання значущих занять.	6	3	3
Практична навичка №5. Організація безпечного пересування та мобільності в громаді при ушкодженнях нижніх кінцівок	8	4	4

(переломи кісток, менісків): підбір та навчання використанню асистивних технологій (крісла колісні, ходунці).			
Практична навичка №6. Терапевтичне використання занять при переломах кісток зап'ястка та пальців: відновлення дрібної моторики через значущу діяльність та виготовлення індивідуальних ортезів для функціонального залучення кисті.	6	3	3
Практична навичка №7. Облаштування доступного середовища та адаптація занять для осіб при переломах хребта: використання принципів універсального дизайну та допоміжних засобів для відновлення заняттєвої участі.	6	3	3
Практична навичка №8. Навчання клієнтів із артритом та ревматоїдним артритом принципам збереження енергії та захисту суглобів під час виконання щоденних рутин.	6	3	3
Практична навичка №9. Аналіз та адаптація інструментальної активності (IADL) при травмах колінного та гомілковостопного суглобів: фокус на безпечному виконанні домашніх справ, закупів та участі у житті громади.	8	4	4
Практична навичка №10. Застосування ергономічних стратегій та корекція виконавчих моделей при остеохондрозі: модифікація робочого місця та рутин відпочинку для зменшення впливу болю на заняттєву активність.	6	3	3
Практична навичка №11. Аналіз та корекція факторів середовища та виконавчих моделей при порушеннях постави: фокус на ергономіці навчальної та ігрової діяльності у дітей.	6	3	3
Практична навичка №12. Адаптація навчального простору та засобів навчання для осіб зі сколіозом: забезпечення максимального залучення до освітнього процесу та соціальної участі.	6	3	3
Практична навичка №13. Використання ігрової діяльності та методів правильного позиціонування при дисплазії кульшового суглоба: стимуляція вікового розвитку дитини в природному контексті.	6	3	3
Практична навичка №14. Навчання батьків та опікунів методам підтримки незалежності та адаптації побуту при клишоногості: підбір допоміжних засобів та модифікація щоденних занять дитини.	6	2	4
15. Диференційний залік.	4	2	0
Усього годин за модуль 2	90	45	45
Разом за освітню компоненту	180	90	90

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
Модуль 1 «Базова оцінка в ерготерапії»		
1.	Практична навичка №1. Аналіз людини як «заняттєвої істоти»: розуміння взаємозв'язку між здоров'ям та участю у заняттях, аналіз типового розвитку та виконання людиною повсякденних дій.	3
2.	Практична навичка №2. Проведення клієнтоорієнтованого інтерв'ю: збір даних для формування заняттєвого профілю клієнта (історія занять, інтереси, цінності та потреби).	3
3.	Використання інструментів виявлення пріоритетів клієнта:	3

	опанування базових елементів Канадського інструмента оцінки виконання занять (COPM) для спільного встановлення цілей реабілітації.	
4.	Практична навичка №4. Здійснення заняттєвого аналізу: статичне та динамічне спостереження за тим, як клієнт виконує конкретні завдання (наприклад, одягання чи приготування їжі), та ідентифікація бар'єрів.	3
5.	Практична навичка №5. Оцінювання виконавчих навичок (рухових та процесуальних): аналіз того, як клієнт маніпулює предметами, утримує рівновагу під час дій та планує послідовність кроків у занятті.	4
6.	Практична навичка №6. Оцінювання факторів клієнта (функцій організму) через призму заняття: вимірювання амплітуди рухів та м'язової сили виключно для розуміння їхнього впливу на здатність виконувати значущу діяльність.	3
7.	Практична навичка №7. Вимірювання інтенсивності болю та аналіз його впливу на активність: використання візуальної аналогової шкали (ВАШ) для оцінки того, як біль обмежує щоденну участь клієнта.	3
8.	Практична навичка №8. Оцінювання контекстів та середовища: ідентифікація фізичних, соціальних та архітектурних бар'єрів у приміщенні (лікарня/дім), що перешкоджають незалежності.	3
9.	Практична навичка №9. Оцінювання рівня функціональної незалежності: застосування стандартизованих інструментів оцінки базової активності повсякденного життя (ADL), таких як Індекс Бартел або шкала FIM.	4
10.	Практична навичка №10. Проведення скринінгу навичок переміщення та мобільності в громаді: використання тестів для оцінки безпеки пересування у контексті виконання соціальних ролей.	3
11.	Практична навичка №11. Аналіз виконавчих моделей: документування звичок, ролей та щоденних рутин клієнта, які сприяють або заважають відновленню.	3
12.	Практична навичка №12. Підбір асистивних технологій та адаптивного обладнання: ознайомлення клієнта з допоміжними засобами для самообслуговування (пристосування для їжі, одягання) та засобами пересування.	3
13.	Практична навичка №13. Застосування стратегії модифікації занять: адаптація способу виконання дії (наприклад, використання однієї руки) або зміна характеристик предметів.	3
14.	Практична навичка №14. Провадження діяльності в межах компетенції асистента під супервізією: вчасне та професійне документування результатів спостережень у протоколах ерготерапевтичного обстеження.	4
15.	Диференційний залік.	0
Разом за модуль 1		45
Модуль 2 Клінічна практика з реабілітаційного менеджменту при порушеннях опорно-рухового апарату		
1.	Практична навичка №1. Оцінювання та планування ерготерапевтичного втручання при щелепно-лицьових травмах: фокус на функціях ковтання, прийому їжі (feeding) та менеджменті спілкування.	3

2.	Практична навичка №2. Здійснення ерготерапії осіб з переломами ключиці та лопатки: навчання безпечному виконанню активності повсякденного життя (ADL), зокрема одяганню та гігієні, в умовах обмеження рухів.	3
3.	Практична навичка №3. Адаптація занять та модифікація способів виконання дій при переломах верхнього плечового поясу та плеча: застосування стратегій компенсації для збереження незалежності у побуті та продуктивній діяльності.	3
4.	Практична навичка №4. Застосування методів ерготерапії при травмах плечового та ліктьового суглобів: відновлення виконавчих навичок маніпулювання предметами та переміщення об'єктів, необхідних для виконання значущих занять.	3
5.	Практична навичка №5. Організація безпечного пересування та мобільності в громаді при ушкодженнях нижніх кінцівок (переломи кісток, менісків): підбір та навчання використанню асистивних технологій (крісла колісні, ходунці).	4
6.	Практична навичка №6. Терапевтичне використання занять при переломах кісток зап'ястка та пальців: відновлення дрібної моторики через значущу діяльність та виготовлення індивідуальних ортезів для функціонального залучення кисті.	3
7.	Практична навичка №7. Облаштування доступного середовища та адаптація занять для осіб при переломах хребта: використання принципів універсального дизайну та допоміжних засобів для відновлення заняттєвої участі.	3
8.	Практична навичка №8. Навчання клієнтів із артритом та ревматоїдним артритом принципам збереження енергії та захисту суглобів під час виконання щоденних рутин.	3
9.	Практична навичка №9. Аналіз та адаптація інструментальної активності (IADL) при травмах колінного та гомілковостопного суглобів: фокус на безпечному виконанні домашніх справ, закупів та участі у житті громади.	4
10.	Практична навичка №10. Застосування ергономічних стратегій та корекція виконавчих моделей при остеохондрозі: модифікація робочого місця та рутин відпочинку для зменшення впливу болю на заняттєву активність.	3
11.	Практична навичка №11. Аналіз та корекція факторів середовища та виконавчих моделей при порушеннях постави: фокус на ергономіці навчальної та ігрової діяльності у дітей.	3
12.	Практична навичка №12. Адаптація навчального простору та засобів навчання для осіб зі сколіозом: забезпечення максимального залучення до освітнього процесу та соціальної участі.	3
13.	Практична навичка №13. Використання ігрової діяльності та методів правильного позиціонування при дисплазії кульшового суглоба: стимуляція вікового розвитку дитини в природному контексті.	3
14.	Практична навичка №14. Навчання батьків та опікунів методам підтримки незалежності та адаптації побуту при клишоногості: підбір допоміжних засобів та модифікація щоденних занять дитини.	4
15.	15. Диференційний залік.	0
Разом за модуль 2		45

7. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів включає теоретичну підготовку до проходження практики, опанування практичними навичками під час проходження практики, самостійне заповнення щоденника практики, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкового контролю та захисту щоденника практики.

8. Форма і методи навчання

Форма навчання: очна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища. Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Методи контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти в процесі проходження клінічної практики здійснюється з використанням таких методів:

1. **Поточний контроль з боку викладача / керівника від бази практики:**

- Спостереження за виконанням практичних завдань;
- Усне та письмове опитування;
- Аналіз медичної документації, заповненої студентом;
- Перевірка ведення щоденника практики;
- Проведення міні-кейсів (клінічних ситуацій) з аналізом дій студента.

2. **Самоконтроль:**

- Оцінювання власних дій під час виконання професійних завдань;
- Заповнення самозвітів і самооцінювання ефективності втручань;
- Аналіз помилок і невідповідностей у процесі практики.

3. **Взаємоконтроль:**

- Обговорення і рецензування виконання практичних дій між студентами;
- Участь у командному розборі клінічних випадків;
- Порівняння підходів до вирішення реабілітаційних задач.

4. **Самокорекція:**

- Внесення змін у власні дії на основі самоконтролю і зворотного зв'язку;
- Корекція формулювань у документації (щоденник, план втручання тощо);
- Вдосконалення індивідуального стилю професійної діяльності.

5. **Взаємокорекція:**

- Внесення змін до плану дій після обговорення з колегами чи керівником;
- Колективна робота над помилками;
- Конструктивна критика з боку інших учасників команди.

9. Методи контролю та критерії оцінювання

Протягом проходження виробничої практики вся діяльність здобувача вищої освіти підлягає системному контролю з боку керівників практики — як від кафедри, так і від бази практики.

Результати виконання завдань фіксуються у **щоденнику практики** відповідно до тем практичної підготовки.

Підсумковий контроль засвоєння освітньої компоненти здійснюється у формі диференційованого заліку, який включає:

- якість заповнення щоденника практики;
- подання та захист звіту практики.

Критерії оцінювання практичних навичок під час проходження практики

Оцінювання усної відповіді та опанування практичної навички під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який із повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який із повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки, проте допускає незначні неточності у виконанні роботи.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який під час виконання практичної навички допускає неточності та помилки у виконанні роботи чи формулюванні висновку. Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

Оцінювання вмінь та практичних навичок під час підсумкового контролю (диференційований залік)

Студент може отримати на підсумковому контролі з дисципліни «Клінічна ознайомча практика з ерготерапії 2 курс» наступні бали:

- 50-55 балів

- отримує студент, який знає оглядово основний матеріал, не знає його деталей, допускає суттєві неточності, недостатньо правильне формулювання, значно порушує послідовність у виконанні навички і відчуває значні труднощі при виконанні практичних навичок. Слабкі сторони відповіді можуть суттєво вплинути на клінічне заключення;

- отримує студент, який знає оглядово основний матеріал, але не знає його деталей, допускає суттєві неточності, недостатньо правильне формулювання, значно порушує послідовність у викладанні програмного матеріалу і проявляє серйозні труднощі при виконанні практичних навичок;

- отримує студент, який знає оглядово основний матеріал, при відповідях на питання допускає значні неточності та труднощі при формулюванні діагнозу, визначенні реабілітаційної тактики ведення пацієнта, при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження робить суттєві помилки у клінічному заключенні, які можуть вплинути на визначення подальшої тактики ведення пацієнта та призвести до погіршення стану.

- 55-60 балів

- отримує студент, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, має погрішності у формулюванні, частково порушує послідовність у виконанні маніпуляції і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок. Допущені неточності можуть суттєво вплинути на клінічне заключення;

- отримує студент, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, недостатньо правильне формулювання, порушує послідовність у викладанні програмного матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок;

- отримує студент, який знає основний матеріал, однак при відповідях на питання допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта, призначене лікування може суттєво вплинути на стан пацієнта; при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження робить суттєві помилки у клінічному заключенні, які можуть вплинути на визначення подальшої тактики ведення пацієнта та призвести до погіршення стану.

- 61-65 балів

- отримує студент, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який все ж допускає неточності у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками, однак має погрішності у техніці виконання;

- отримує студент, який допускає неточності при виконанні маніпуляції, але здатний самостійно виявити допущені помилки; може демонструвати виконання практичної навички, але слабкою

сторону є відсутність пояснень та узагальнюючих висновків; допущені неточності частково впливають на клінічне заключення;

- отримує студент, який добре володіє теоретичним матеріалом, але має погрішності в послідовності надання відповіді на питання (допускає неточності, які виправляє не одразу і з допомогою викладача) при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта і призначає реабілітацію з помилками, які частково могли б вплинути на стан пацієнта, з неточностями у клінічній інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження; в цілому робить правильне клінічне заключення.

- отримує студент, який демонструє клінічне мислення, але проявляє труднощі у відпрацюванні тематичних клінічних сценаріїв.

• 66-70 балів

- отримує студент, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значної неточності у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання;

- отримує студент, який допускає неточності при виконанні маніпуляції, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може демонструвати виконання практичної навички в цілому і робить узагальнюючі висновки з незначними помилками, які несуттєво впливають на клінічне заключення.

- отримує студент, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання, але допускає неточності, які швидко виправляє при уточнюючих питаннях викладача при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта і призначає лікування з незначними помилками, які несуттєво могли б вплинути на стан пацієнта, з незначними неточностями у клінічній інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення;

- отримує студент, який демонструє логічне клінічне мислення, але проявляє мінімальний

• 71-75 балів

- отримує студент, який знає програмний матеріал, глибоко і міцно його засвоїв, вичерпно, послідовно, логічно його викладає, однак наявні погрішності у логічній комунікації між теорією та практикою;

- отримує студент, який знає хід та послідовність самостійного виконання маніпуляції під час виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, однак наявні незначні погрішності щодо формулювання узагальнень та висновків, робить клінічне заключення, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання;

- отримує студент, який грамотно надає відповіді на питання, тобто правильно формулює діагноз, визначає тактику ведення пацієнта і призначає лікування, правильно і клінічно обґрунтовано інтерпретує результати лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення; (в процесі відповіді наявні порушення послідовності викладу матеріалу та хвилювання);

- отримує студент, який демонструє логічне клінічне мислення, але проявляє частковий ресурс у відпрацюванні тематичних клінічних сценаріїв.ресур у відпрацюванні тематичних клінічних сценаріїв.

• 76-80 балів

- отримує студент, який твердо знає програмний матеріал, глибоко і міцно його засвоїв, вичерпно, послідовно, логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою;

- отримує студент, який знає хід та послідовність самостійного виконання маніпуляції під час виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок та вірно з чітким формулюванням узагальнень та висновків, робить клінічне заключення, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання;

- отримує студент, який грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на питання, тобто правильно формулює діагноз, визначає тактику ведення пацієнта і призначає лікування, правильно і клінічно обґрунтовано інтерпретує результати лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення;

- отримує студент, який демонструє логічне клінічне мислення та проявляє максимальний ресурс у відпрацюванні тематичних клінічних сценаріїв.

Питання до диференційованого заліку

Модуль 1. Клінічна ознайомча практика з ерготерапії

1. Визначення ерготерапії як первинної реабілітаційної професії та її філософське підґрунтя.
2. Роль і місце ерготерапевта та його асистента в системі охорони здоров'я та мультидисциплінарній команді.
3. Поняття заняттєвої активності (occupation) та її значення для здоров'я і благополуччя людини.
4. Заняттєва справедливість та роль ерготерапевта у захисті прав клієнтів.
5. Поняття реабілітації в межах біопсихосоціальної моделі.
6. Структура та застосування Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) в ерготерапії.
7. Професійна автономія ерготерапевта та межі компетенції асистента ерготерапевта.
8. Етичні аспекти, конфіденційність та деонтологія в роботі з клієнтом та його родиною.
9. Заняттєвий профіль клієнта: компоненти та методика формування.
10. Сфери заняттєвої активності: активність повсякденного життя (ADL) та інструментальна активність (IADL).
11. Домени ерготерапії: заняттєва активність, контексти, виконавчі моделі, виконавчі навички, фактори клієнта.
12. Канадський інструмент оцінки виконання занять (COPM): значення для клієнтоорієнтованої практики.
13. Методи ерготерапевтичного оцінювання: спостереження, інтерв'ю, аналіз виконання занять.
14. Терапевтичне використання занять на протипагу механічному виконанню фізичних вправ.
15. Асистивні технології та адаптивне обладнання в ерготерапії: класифікація та принципи підбору.
16. Документування ерготерапевтичного процесу: протоколи оцінювання та плани втручання.
17. Поняття виконавчих моделей: роль звичок, рутин та ритуалів у житті людини.
18. Особливості ерготерапії у різних середовищах: стаціонар, дім, громада, школа.

Модуль 2. Клінічна практика з реабілітаційного менеджменту при порушеннях опорно-рухового апарату

1. Продемонструйте позиціонування клієнта у ліжку для запобігання пролежнів та підготовки до активності (наприклад, прийому їжі).
2. Продемонструйте методику навчання клієнта вставанню та переміщенню з ліжка у крісло колісне з метою участі у ADL.
3. Продемонструйте алгоритм підбору та налаштування крісла колісного відповідно до антропометричних даних та потреб активності клієнта.
4. Продемонструйте використання допоміжних засобів для одягання та гігієни (гачки для гудзиків, подовжувачі, затискачі).
5. Продемонструйте стратегії модифікації способу виконання домашніх справ (IADL) для осіб із переломами верхньої кінцівки.
6. Продемонструйте навчання клієнта принципам збереження енергії та захисту суглобів під час приготування їжі (при артритах/артрозах).
7. Продемонструйте техніку виготовлення базового ортеза (шини) для кисті з метою функціональної підтримки при травмах.
8. Продемонструйте аналіз доступності середовища (палати або житла) та пропозиції щодо його адаптації для особи на кріслі колісному.
9. Продемонструйте навчання клієнта та його родини безпечному використанню ролаторів або ходунців під час мобільності в громаді.

10. Продемонструйте методику сенсорної стимуляції та пасивного позиціонування кисті при важких контрактурах.
11. Продемонструйте вибір та обґрунтування терапевтичного заняття (ігрового або побутового) для відновлення дрібної моторики.
12. Продемонструйте алгоритм навчання клієнта з травмою хребта безпечному переміщенню (transfer) на унітаз або у ванну.
13. Продемонструйте навички комунікації та адвокації: як пояснити роботодавцю необхідність адаптації робочого місця для клієнта.
14. Продемонструйте оцінювання рівня функціональної незалежності за Індексом Бартел або шкалою FIM під час реального виконання завдання.

10. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння освітньої компоненти проводиться у вигляді диференційованого заліку після проходження виробничої практики відповідно до графіка навчального процесу на 2 році навчання.

11. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти.

Нарахування балів за освітню компоненту проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Складовими оцінки за освітню компоненту є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння освітньої компоненти, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали. Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за освітню компоненту згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. Положення про організацію освітнього процесу).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення освітньої компоненти

Для ефективного засвоєння освітньої компоненти використовуються такі навчально-методичні матеріали:

1. Щоденник з виробничої практики - основний документ для фіксації виконаних завдань, спостережень та рефлексій здобувача освіти.
2. Перелік питань для підсумкового контролю (диференційованого заліку), що охоплюють ключові теми освітньої компоненти.
3. Набір тестів та шкал, необхідних для оцінки базової активності та рівня функціонування кінцівок.

13. Рекомендована література:

Основна:

1. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / Л.О. Вакуленко та інші. - Видавництво: Укрмедкнига, 2023 – 372 с.
2. Григус І.М., Нагорна О.Б. Основи фізичної терапії / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2022 – 150 с.
3. Григус І.М., Нагорна О.Б. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта / І.М. Григус, О.Б. Нагорна - Видавництво: Олді+, 2023 – 176 с.
4. Допоміжна
5. 1. Добровольська Н.А., Тимченко А.С. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії / Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін. - Видавництво: Гельветика, 2020 – 368 с. б
6. 2. Майкова Т.В., Афанасьєв С.М. Ерготерапія / Т.В. Майкова, С.М. Афанасьєв - Видавництво: Дніпро, 2019 – 374 с.
7. 3. Основи внутрішньої медицини та фізичної реабілітації / за ред. Швед М.І. - Видавництво: Укрмедкнига, 2021 – 412 с.
8. 4. Федорів Я.-Р.М. Основи фізіотерапії / Я.Р.М. Федорів - Видавництво Наутілус, 2004, 447 с.
9. 5. Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка / за ред. І. Григуса, Д. Скальські, Б. Кіндзера - Издательство: Рівне, 2021 – 211 с.
10. Foundations of the physical rehabilitation in medicine / Anatoliy Mahlovanuy, Olha Kuninets, Igor Grygus //Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка : монографія . Fizjoterapia, zdrowie, kulturafizyczna i pedagogika : monografia. – Рівне : НУВГП, 2021. – С. 147 – 175
11. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів І рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.
12. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.
13. European Physical and Rehabilitation Medicine Bodies Alliance. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe. Eur J Phys Rehabil Med 2018. - Vol.54(2). – P.125-321.
14. David X. Cifu. Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation. - Commonwealth University School of Medicine, Richmond, Virginia, 2017. – 1184 p.
15. Афанасьєв С.М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації осіб з функціональними порушеннями і дегенеративно-дистрофічними захворюваннями опорно-рухового апарату. Київ, 2018. 505 с.
16. Герцик А. М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації / фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: монографія / Андрій Герцик. Львів: ЛДУФК, 2018. 388 с.
17. Попадюха Ю.А. Сучасна реабілітаційна інженерія: монографія. Ю.А.Попадюха. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 1108 с.
18. Сітовський А. М. Лікувальна фізична культура при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату: навч.пос. / А. М. Сітовський, Г.В.Колесник, В.М.Ходінов, І.В.Савчук /

Луцьк : АРТіП, 2018. 242 с.

19. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві. 2019. 280 с.

20. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві. 2019. 272 с

Додаткова:

1. Михалюк Є. Л. Терапевтичні вправи: підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. - 228 с.

2. Григус І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навч. посіб. - Львів : Новий світ-2000, 2020. - 170 с.

17. Інформаційні ресурси:

1. <http://www.moz.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

2. <http://www.president.gov.ua/documents/6782015-19605> - Указ Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»

3. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-iz-vprovadzhennya-v-ukrayini-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ta-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ditej-i-pidlitkiv> - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1008-р «Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»

4. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> - Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»

5. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15> - Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»

6. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12> - Закон України «Про фізичну культуру і спорт».

7. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> - Закон України «Про освіту».

8. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

9. <http://library.gov.ua/> – Національна наукова медична бібліотека України.

10. <http://osvita.ua/vnz/> – Вища освіта в Україні.